

ΘΕΑΤΡΟ
ΑΠΟ ΤΗ ΝΟΝΑ ΜΟΛΕΣΚΗ

«Η τάξη μας»

«Η τάξη μας» του Πολωνού Ταντέους Σλομποτζίανек είναι αναμφίβολα σπουδαίο έργο. Ο Σλομποτζίανек θέλει το θεατρικό του να είναι ταυτόχρονα έπος και παραβολή. Επιλέγει την «τάξη» ως σύμβολο του ανθρώπινου συνόλου, με σύνθεση τυχαία, αλλά με δεσμούς φαινομενικής αδελφότητας. Τα αδελφικά δεσμά σπάνε από τις παρεμβολές θρησκευτικών προκαταλήψεων, πολιτικών εξελίξεων, προσωπικών κινήτρων. Η μισή «τάξη» μετατρέπεται σε θύτες και η άλλη μισή σε θύματα. Ο συγγραφέας βγάζει έναν από τους συμμαθητές έξω, τον στέλνει μετανάστη στην Αμερική πριν από τη θανατηφόρα ρήξη που θα διαλύσει την «αδελφότητα», και μέσα από τα γράμματά του, οι αναμνήσεις για την εποχή της αθωότητας αντιπαραβάλλονται με τα γεγονότα της εποχής του μαζικού εγκλήματος. Ο συγγραφέας επιλέγει την τεχνική της πολυφωνικής αφήγησης. Ο σκηνοθέτης Γιάννης Καλαβριανός ανέλαβε να σηκώσει τα βάρη του κειμένου. Στην παράστασή του έπρεπε να φανεί

και η επική και η παραβολική διάσταση του έργου, και η αντικειμενικότητα του συγγραφέα απέναντι στα γεγονότα, και η μετατροπή της αφηγηματικότητας σε ενδιαφέρουσα δράση. Σ' ό,τι αφορά την πολυφωνική αφήγηση, στους «Γιους και κόρες», που ανέβασε παλιότερα, έμπλεκαν μεταξύ τους οι φωνές των ηθοποιών και οι ανθρώπινες μοίρες των αφηγητών/προσώπων, στην «Τάξη μας» όμως περιπλέκονται πολλά ανθρώπινα σώματα, πολλές κινήσεις, πολλές πράξεις, ξυλοδαρμοί, βιασμοί, φονικά. Ο σκηνοθέτης κινεί την ικανή δεκαμελή του ομάδα με μαεστρία. Ο λόγος δεν χάνεται μέσα στο περίπλοκο θέαμα, οι χαρακτήρες προλαβαίνουν να διατυπωθούν υποκριτικά, ιδιαίτερα από τους Παναγιώτη Λάρκο, Ανδρέα Κούτσουμπα, Τζωρτζίνα Τάτση, Ανδρέα Τσέλεπο. Ταυτόχρονα προχωρεί η ιστορική αφήγηση, με τη σοβιετική κατοχή της Πολωνίας να προηγείται της γερμανικής, με τη μεταπολεμική εποχή να κρύβει και να φανερώνει τα εγκλήματα και τις ευθύνες. Το σκηνικό περιβάλλον του Γιώργου Γιάννου έχει την αναγκαία απλότητα και αφαιρετικότητα, το ξύλινο πάτωμα λειτουργεί ως μεταφορά του θεατρικού σανιδιού, υπογραμμίζοντας τη σκηνοθετική ιδέα για την αφηγηματική αναπαράσταση των παλιών γεγονότων, για το θεατρικό ζωντάνεμα των νεκρών. Η μουσική του Λευτέρη Μουμτζή λειτουργεί ως συναισθηματικό φόντο των δρώμενων. Περισσότερη δυσκολία αντιμετωπίζει ο σκηνοθέτης όταν επιλέγει να ακολουθήσει τον συγγραφέα στην επιθυμία του να ολοκληρώσει τις γραμμές της μοίρας τού κάθε ήρωα, να αποδώσει σχεδόν θεία δικαιοσύνη με το προσωπικό τέλος του καθενός. Έτσι, με καθαρά θεατρικά κριτήρια, ο Καλαβριανός φτάνει στην παράστασή του σε κορύφωση στο τέλος της πρώτης πράξης και στη δεύτερη πράξη αναγκάζεται να ολοκληρώσει τη συγγραφική εντολή εις βάρος της παράστασής του, καθώς η ένταση πέφτει αισθητά και η αφήγηση περιορίζεται στον λόγο, χάνοντας από την άποψη της σκηνικής δράσης.